

VILNIAUS UNIVERSITETO TEORINĖS FIZIKOS IR ASTRONOMIJOS INSTITUTO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos institutas (toliau - Institutas) yra Vilniaus universiteto kamieninis akademinis padalinys, įsteigtas 1990–2002 metais veikusio valstybinio mokslo instituto – Teorinės fizikos ir astronomijos institutas, o 2002–2009 metais universiteto mokslo instituto statusą turėjusio Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos instituto pagrindu.

2. Instituto veikla grindžiama Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Vilniaus universiteto Statutu, Senato nutarimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, rektoriaus įsakymais ir šiais nuostatais.

3. Institutą sudaro skyriai, planetariumas ir kiti akademiniai ir neakademiniai šakiniai padaliniai. Instituto organizacinė struktūra yra sudėtinė šių nuostatų dalis (priedas Nr.1).

4. Institutas turi apskritąjį antspaudą su įrašu: „Vilniaus universitetas Teorinės fizikos ir astronomijos Institutas“. Instituto anspaudas negali būti naudojamas teisiniams dokumentams, bei dokumentams, susijusiems su finansiniais įsipareigojimais, tvirtinti.

5. Institutas savo veikloje gali naudoti Instituto logotipą ir blanką su užrašu „Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos institutas“ tokiais atvejais:

5.1. vidiniam susirašinėjimui su kitais VU struktūriniais padaliniais;

5.2. susirašinėjimams su kitomis įstaigomis Instituto tiesioginių funkcijų įgyvendinimo klausimais.

6. Instituto atributiką (logotipą, blanką ir kt.) tvirtina Instituto taryba.

7. Institutas pagal savo kompetenciją tvarko mokslo, studijų, leidybos, ūkio, finansinius ir organizacinius reikalus.

8. Institutas savo kompetencijos ribose gali bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos valstybinės valdžios ir valdymo institucijomis, užsienio mokslo, studijų, teisinėmis ir kitomis institucijomis bei su kitais VU padaliniais mokslo, studijų ir kitais klausimais. Tokie susitarimai derinami vadovaujantis Vilniaus universiteto sutarčių rengimo, sudarymo, registravimo ir saugojimo tvarka. Institutas gali teikti siūlymus rektoriui dėl įstojimo į susivienijimus, tarp jų ir į tarptautinius.

II. INSTITUTO UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

9. Instituto uždaviniai yra:

9.1. plėtoti teorinės fizikos ir astronomijos mokslinius tyrimus, skleisti mokslo pasiekimus Lietuvoje ir pasaulyje;

9.2. rengti mokslininkus, dalyvauti rengiant aukštąjį universitetinį išsilavinimą turinčius bakalaurus ir magistrus;

9.3. bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio studijų, mokslo, verslo institucijomis ir užtikrinti, kad rengiami specialistai atitiktų šiuolaikinius nacionalinius ir tarptautinius reikalavimus;

9.4. dalyvauti nacionalinėse bei tarptautinėse mokslo, studijų, švietimo programose ir projektuose;

9.5. tęsti ir puoselėti Vilniaus universiteto bei Instituto tradicijas;

9.6. kelti institucijų, kurioms rengiami specialistai, darbuotojų kvalifikaciją, organizuoti mokslinius seminarus bei konferencijas, leisti mokslo leidinius;

9.7. kurti ir plėtoti viešuosius ryšius su visuomene – ypač su gimnazijų bei mokyklų bendruomenėmis.

10. Instituto tikslus ir uždavinius įgyvendina Instituto bendruomenė – jos nariai yra mokslo darbuotojai, dėstytojai, studentai, administracijos ir kiti darbuotojai.

III. INSTITUTO DARBO ORGANIZAVIMAS

11. Instituto valdymas grindžiamas demokratijos principais ir remiasi Vilniaus universiteto Statutu bei Instituto norminiais dokumentais.

12. Instituto veiklai vadovauja Instituto taryba ir direktorius.

13. Instituto taryba yra aukščiausia sprendžiamoji Instituto institucija. Jos nutarimai privalomi visiems Instituto darbuotojams ir studentams.

14. Instituto tarybą sudaro ne daugiau kaip dvidešimt narių. Ne mažiau kaip septyniasdešimt procentų Instituto tarybos narių turi sudaryti mokslininkai, ne mažiau kaip dešimt procentų – studentai. Į Instituto tarybą gali būti išrinkti ir kiti Instituto darbuotojai, giminingų Vilniaus universiteto padalinių ir kitų mokslo ir studijų institucijų mokslininkai. Tarybos narių skaičių bei proporcinį mokslininkų, kitų narių ir trečios pakopos studentų skaičių nustato Instituto mokslininkų, dirbančių ne mažiau kaip vienu etatu, taip pat ir tų, kurie institute turi pagrindines pareigas – ne mažiau kaip ketvirtį etato, susirinkimas. Į Instituto tarybą pagal pareigas kaip mokslininkai įeina direktorius, direktoriaus pavaduotojai, padalinių vedėjai. Trečiosios pakopos studentus į Tarybą deleguoja Vilniaus universiteto studentų atstovybės padalinys Institute. Kitus Instituto tarybos narius renka Instituto mokslininkai, dirbantys institute ne mažiau kaip vienu etatu, taip pat ir tie, kurie institute turi pagrindines pareigas – ne mažiau kaip ketvirtį etato. Instituto taryba renkama ketveriems metams.

15. Instituto tarybos posėdžius ne rečiau kaip kartą per ketvirtį šaukia Instituto direktorius. Ne mažiau kaip trečdalis Instituto tarybos narių siūlymu Instituto tarybos posėdis šaukiamas ne vėliau kaip per dešimt dienų nuo siūlymo įteikimo direktoriui. Siūlyme reikia nurodyti, kokių reikalų posėdis yra šaukiamas. Instituto taryba dviem trečdaliais visų tarybos narių balsų gali panaikinti direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo įsakymus ir Instituto padalinių vadovų sprendimus. Instituto taryba negali panaikinti direktoriaus įsakymų, kuriais įgyvendinamos rektoriaus deleguotos funkcijos.

16. Instituto tarybos nutarimai priimami atviru arba slaptu balsavimu paprasta posėdyje dalyvaujančių tarybos narių balsų dauguma, išskyrus Vilniaus universiteto Statute nustatytus

atvejus. Instituto tarybos posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai jos narių.

17. Tarybos nario įgaliojimai pasibaigia:

17.1. pasibaigus Tarybos kadencijai;

17.2. atsistatydinus iš Tarybos narių;

17.3. pasibaigus Tarybos nario darbo sutarčiai su Universitetu;

17.4. studentų atstovybei deleguojant naujus atstovus.

18. Instituto taryba atlieka šias pagrindines funkcijas:

18.1. tvirtina savo darbo reglamentą;

18.2. renka Instituto direktorių, kurio kandidatūrą rektorius teikia Vilniaus universiteto Senatui tvirtinti, ir Instituto tarybos sekretorių bei juos atšaukia;

18.3. direktoriaus teikimu nustato direktoriaus pavaduotojų skaičių, tvirtina direktoriaus pavaduotojus, jų funkcijas;

18.4. Vilniaus universiteto Senato nustatyta tvarka renka padalinių vedėjus;

18.5. Vilniaus universiteto Senato nustatyta tvarka dalyvauja Instituto mokslo darbuotojų ir dėstytojų priėmimo ir atestavimo procedūrose;

18.6. Vilniaus universiteto Senatui siūlo suteikti garbės daktaro ir kitus garbės vardus;

18.7. tvirtina Instituto raidos planus;

18.8. svarsto ir tvirtina metines direktoriaus ataskaitas;

18.9. tvirtina Instituto mokslinį darbą ir studijas reglamentuojančias taisykles;

18.10. sudaro trečiosios studijų pakopos programų komitetą;

18.11. svarsto ir suderinusi su fakultetais ir kitais institutais tvirtina studijų programas;

18.12. svarsto ir suderinusi su kitais suinteresuotais fakultetais aprobuoja mokslinių tyrimų gaires;

18.13. svarsto ir tvirtina Instituto pajamų ir išlaidų sąmatą bei jos įvykdymo ataskaitą;

18.14. siūlo Vilniaus universiteto Senatui tvirtinti institutui priklausančių padalinių struktūrinius pakeitimus ir kartu šiems tikslams perskirstyti Instituto lėšas, patalpas, įrengimus ar kitą turta;

18.15. sudaro nuolatines arba laikinąsias komisijas įvairiems projektams rengti ir instituto veiklai koordinuoti;

18.16. svarsto kitus klausimus.

19. Instituto tarybos veiklai vadovauja direktorius.

20. Instituto direktorius yra Instituto ir jo administracijos vadovas ir atsako už:

20.1. Instituto veiklos atitikimą Vilniaus universiteto Statutui ir kitiems teisės aktams;

20.2. Instituto raidos planavimą ir įgyvendinimą;

20.3. Instituto mokslo ir studijų organizavimo efektyvumą;

20.4. mokslo darbuotojų ir dėstytojų kvalifikacijos kėlimą;

20.5. Instituto ir jo padalinių ūkinę ir finansinę veiklą;

20.6. teisėtą ir šeiminingą Institutui skirtų lėšų ir turto panaudojimą;

20.7. tarptautinius Instituto ryšius.

21. Direktorius veikia Instituto vardu ir jam atstovauja, šaukia instituto tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja, teikia Vilniaus universiteto Senatui ir rektoriumi siūlymus tarybos vardu, leidžia įsakymus, būtinus direktoriaus funkcijoms įgyvendinti, tvirtina akademinį ir neakademinį šakinių padalinių nuostatus ir darbuotojų pareigybių aprašymus.

22. Direktorių slaptu balsavimu paprasta balsų dauguma iš vyriausiųjų ir vyresniųjų mokslo darbuotojų renka Instituto taryba. Jeigu pirmuoju balsavimu nė vienas kandidatas neišrenkamas

paprasta balsų dauguma, tai balsuojant antrą kartą dalyvauja du daugiausia balsų gavę kandidatai. Direktoriaus kadencija – penkeri metai. Direktorius renkamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Direktoriaus įgaliojimai nutrūksta pasibaigus kadencijai, jam atsistatydinus, atšaukus Instituto tarybai, kitais atvejais nutrūkus darbo sutarčiai. Nutarimas dėl atšaukimo priimamas dviejų trečdalių visų tarybos narių balsų dauguma. Balsuojama slapta. Direktorius nustoja eiti pareigas, kai Vilniaus universiteto Senatas rektoriaus teikimu patvirtina Instituto tarybos sprendimą dėl atšaukimo.

23. Direktoriaus atostogų, komandiruočių ar ligos atveju, jį direktoriaus pavaduotojas.

24. Direktoriaus pavaduotojus tvirtina Instituto taryba direktoriaus teikimu. Jei Instituto taryba direktoriaus pavaduotojo nepatvirtina, direktorius siūlo naują kandidatą. Direktoriaus pavaduotojų kadenciją riboja direktoriaus įgaliojimai. Direktoriaus pavaduotojus direktoriaus teikimu atšaukia Instituto taryba paprasta posėdyje dalyvaujančių tarybos narių balsų dauguma.

25. Instituto direktoratas yra direktoriaus vadovaujama kolegiali patariamoji institucija, kurią sudaro direktorius, direktoriaus pavaduotojai ir padalinių vedėjai. Direktoratas svarsto ir teikia rekomendacijas organizaciniais, mokslo, studijų, ūkio ir kitais klausimais, padeda direktoriui koordinuoti Instituto padalinių darbą, teikia siūlymus Instituto tarybai ir rektoriui, padeda įgyvendinti Vilniaus universiteto Senato ir Instituto tarybos priimtus nutarimus.

26. Skyrius yra Instituto akademinis šakinis padalinys, atsakingas už vienos ar kelių glaudžiai susijusių mokslo problemų ir studijų programų veiklą. Instituto Astronomijos observatorija yra Instituto akademinis šakinis padalinys, prilyginamas skyriui. Skyriaus veiklai vadovauja skyriaus vedėjas. Jis yra atsakingas už skyriuje vykdomų mokslo darbų ir dėstomų dalykų kokybę. Aukščiausioji skyriaus savivaldos institucija yra skyriaus mokslo darbuotojų, dirbančių ne mažiau kaip puse etato, taip pat ir tų, kurie institute turi pagrindines pareigas – ne mažiau kaip ketvirtį etato, posėdis. Skyriaus posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai jo narių. Posėdyje priimti nutarimai privalomi visiems skyriaus darbuotojams.

27. Planetariumas yra Instituto neakademinis šakinis padalinys, atsakingas už astronomijos ir kitų fizinių mokslų žinių sklaidą visuomenėje. Planetariumui vadovauja Planetariumo direktorius, kuris gali būti renkamas konkurso būdu. Jis yra atsakingas už Planetariumo veiklos kokybę. Aukščiausioji Planetariumo savivaldos institucija yra darbuotojų, dirbančių ne mažiau kaip puse etato, taip pat ir tų, kurie turi pagrindines pareigas – ne mažiau kaip ketvirtį etato, posėdis.

IV. MOKSLAS, ŽINIASKLAIDA IR LEIDYBA

28. Institutas vykdo fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus, dalyvauja rengiant Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, dalyvauja juos įgyvendinant, pagal užsakymus vykdo projektus bei mokslines ekspertizes.

29. Kiekvienas mokslo ir pedagoginis darbuotojas privalo dirbti mokslinio tyrimo darbą, kelti savo mokslinę kvalifikaciją ir profesinį lygį.

30. Institutas kartu su mūsų šalies ir užsienio universitetais bei kitomis mokslo ir studijų institucijomis dalyvauja vykdamas bendras mokslo, specialistų rengimo ir žiniasklaidos programas.

31. Institutas palaiko ir plėtoja Molėtų astronomijos observatoriją ir kitas veiklas užtikrinančias bazines.

32. Institutas dalyvauja leidžiant tarptautinius mokslo žurnalus, Universiteto darbų rinkinius, mokslo, metodinę, mokymo, mokslo populiarinimo ir kitokią literatūrą.

33. Institutas organizuoja mokslines konferencijas, mokyklas, seminarus ir kitus mokslinius, mokslinius metodinius bei žiniasklaidos renginius.

V. STUDENTAI IR STUDIJS

34. Institute studijuoja trečiosios pakopos studentai.
35. Universiteto Senato leidimu Institutas gali dalyvauti vykdant ir kitas studijų programas.
36. Priėmimo sąlygas, studijų formas, trukmę bei akademinis laipsnius nustato Vilniaus universiteto Senatas, remdamasis Lietuvos Respublikos įstatymais.
37. Institute dėstoma valstybine kalba. Kai kurie studijų programų moduliai arba tarptautinių studijų programos Instituto tarybos siūlymu gali būti dėstomos ir kitomis kalbomis.
38. Studentai turi teisę studijuoti pagal individualų planą, baigti studijas per trumpesnę laiką, pasirinkti kitų studijų programų modulius.
39. Studentų interesams atstovauja Vilniaus universiteto studentų atstovybės padalinys Institute.
40. Vilniaus universiteto studentų atstovybės padalinys Institute rūpinasi studentų teisėmis ir pareigomis, padeda organizuoti studijų procesą, spręsti studentų socialinius klausimus. Studentų atstovybės deleguoti nariai dalyvauja Instituto tarybos darbe su sprendžiamą balso teise.
41. Instituto studentų atstovai renkami Instituto studentų susirinkime.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Institutas likviduojamas Vilniaus universiteto Senato nutarimu.

VU Teorinės fizikos ir astronomijos instituto struktūros schema

